

Foto: Polská turistická organizace (3) a Profimedia.cz (3)

Na Zámeckém náměstí ve Varšavě začíná Královská cesta, po které putovali polští panovníci do svých letních rezidencí.

POLSKO JE V KURZU

Nabízí dějiny v ulicích, moderní expozice i gastronomii

Zájem o dlouho opomíjeného severního souseda je mezi českými turisty na vzestupu. Zatímco v roce před covidovou pandemií jich do Polska přijelo na sto sedmdesát tisíc, loni už byl jejich počet více než dvojnásobný. Celkové číslo však bude mnohem vyšší. Do statistiky se totiž počítají jen návštěvníci, kteří v zemi alespoň jednou přespali.

Jak s nadsázkou podotýká Pavel Trojan, ředitel Polské turistické organizace v Praze, za současnou popularitou Polska jistě stojí i dvě stě sedmdesát tisíc Čechů, kteří s věrnou kartičkou supermarketu Biedronka v kapse vyrážejí na výhodné nákupy těsně za hranice. Teď ale vážně. Návštěvníky z Česka, kteří pár desítek let po listopadu 1989 dávali přednost jižní a západní Evropě, láká hlavně to, že v Polsku poznají zase něco jiného.

Pokud jste Polsko dosud neobjevili, nabízíme malou ochutnávku. O tom, že země je na turisty připravena, není pochyb. „Polská infrastruktura – dálnice, železnice, hotelová základna, muzea a zábavní atrakce – za poslední dekádu zázračně rychle vyrostla především díky fondům EU,“ říká Pavel Trojan.

Během uplynulých dvanácti let vzniklo více než tři a půl tisíce kilometrů dálnic a čtyřproudých rychlostních silnic, většinou bezplatných. Dojem z odpočívadel je podobný jako návštěva kapitalistické ciziny po pádu železné opony. Velké travnaté plochy, plno přístřešků s posezením, toalety zářící čistotou. Zpravidla nechybí dětské hřiště ani venkovní posilovna.

Skvělá gastronomie

Ve větších městech bývá na vysoké úrovni i gastronomie a v porovnání s Českem dostanete takzvaně za méně peněz více muziky. Vybírat lze nejen z tradiční polské kuchyně, ale i z celé řady mezinárodních restaurací. Přibývá také minipivovarů, kde

si na rozdíl od Česka můžete celkem běžně dopřát zlatavý mok z tupláku.

Možná vás překvapí, že obsluha je usměvavější než u nás (neplatí univerzálně) a kartou zaplatíte i tam, kde doma mnohdy potřebujete hotovost, například u pojízdného stánku s kávou. Jde převážně o větší města a turistická střediska, na venkově nebo třeba v horských boudách může být situace jiná.

Hlavní město Varšavu turisté z různých koutů světa zvolili Nejlepší evropskou destinací 2023. Letadlo z Prahy sem letí necelou hodinu a půl, přímé spojení je i denním nebo nočním vlakem. Za současnou podobou města na Visle stojí silný příběh, z kterého – pokud se ocitnete na místě – mrazí. Za druhé světové války byla Varšava téměř celá zničena.

S pohnutou historií města se lze seznámit v Muzeu Varšavského povstání (1944.pl) nebo v Muzeu dějin polských Židů, které získalo řadu světových ocenění za architekturu (polin.pl). Na pozůstatky německé okupace však narazíte i v ulicích – na pomníčky na místě bojů během povstání, na nápisy v dlažbě, kudy procházela zeď židovského ghetta.

Mrakodrapy i paláce

Zničené Staré Město včetně Královského zámku, který nacisté na podzim 1944 vyhodili do povětří, bylo po válce pečlivě obnoveno, za což si vysloužilo zápis na seznam UNESCO. V jiných částech probíhala výstavba ve stylu socialistického realismu, jehož symbolem je Palác kultury a vědy z roku 1955 (pkin.pl).

Tato multifunkční budova typově podobná pražskému hotelu International měří přes dvě stě třicet metrů, má dvačtyřicet poschodí a tři tisíce místností. Nachází se v ní mimo jiné Národní technické muzeum a Muzeum evoluce. Na vyhlídku v třicátém patře vás vyveze jeden z nejrychlejších výtahů v zemi.

Ze staré části Varšavy byla obnovena Královská cesta, kudy putovali panovníci do svých letních rezidencí. Od Zámeckého náměstí se kolem Prezidentského paláce a baziliky sv. Kříže, kde je uchováno srdce skladatele Fryderyka Chopina, dostanete

Výhled na moderní tvář Varšavy z třicátého patra Paláce kultury a vědy.

na Nový Svět, jednu z nejživějších ulic s obchody a restauracemi. Cíl cesty je v parku Královské lázně s řadou památkových staveb včetně letního královského sídla.

Populární odpočinkovou zónou je nábřeží Visly. Poblíž se nachází Knihovna Varšavské univerzity s veřejným parkem na střeše či Koperníkovo vědecké centrum (kopernik.org.pl), kde lze provádět zábavné experimenty a díky multimediální formě pochopit fyzikální zákony. K největším atrakcím patří planetárium Koperníkovo nebe.

Líbivý Krakov

Pro ty, kteří hledají líbivé turistické kulisy, je jako stvořený Krakov, do počátku sedm-

náctého století hlavní město Polska. Z ČR je dostupný letadlem, vlakem, autem i autobusem. Jeho historické centrum bylo první polskou památkou na seznamu UNESCO. Nejvíce to až do noci žije na Rynku, jehož hlavní atrakcí je tržnice Sukiennice, v podzemí se skrývá muzeum s archeologickými nálezy a multimediální expozicí.

V obležení turistů bývá hrad Wawel (wawel.krakow.pl). Prohlídka areálu dávného sídla polských panovníků zabere i několik hodin. Krakov má ovšem i méně slavnou minulost. Před třiceti lety na ni upozornil film Schindlerův seznam, který se natáčel v někdejší židovské čtvrti Kaziměř. Na protějším břehu řeky nacisti zřídili ghetto. Za návštěvu stojí expozice v bývalé Schindle-

Prohlídka krakovského Wawelu, dávného sídla polských panovníků nad Vislou, zabere i několik hodin.

I na domech kolem řeky Motławy je poznat, že Gdaňsk býval bohatým obchodním městem.

rově továrně. Na muzeumkrakowa.pl naleznete i další možnosti, kam se ve městě vypravit za kulturou a historií.

V okolí Krakova lze navštívit solný důl Velička, který funguje nepřetržitě od třináctého století (www.kopalnia.pl) a je rovněž na seznamu UNESCO. V dole v nedaleké Bochni v hloubce dvě stě metrů pod zemí vzniklo celé městečko, kde je možné strávit i noc. Popojedeme-li nějakých sedmdesát kilometrů na západ, dorazíme do bývalého nacistického vyhlazovacího tábora v Osvětimi, jediného místa tohoto typu na seznamu UNESCO (auschwitz.org).

Postindustriální Katowice

Zájemce o techniku a architekturu by mohla nadchnout návštěva nedalekých Katowic. V okolí komplexu bývalých dolů Kato-

vice vznikla takzvaná Kulturní zóna (Strefa kultury) s moderními stavbami. Symbolem hlavního města Horního Slezska je futuristická hala Spodek. V areálu zmíněných dolů uzavřených na konci dvacátého století se nacházejí – z větší části podzemní – expozice Slezského muzea (muzeumlaskie.pl).

Více než pětikilometrová procházka (modernakatowice.eu) vás provede po stopách šestnácti výrazných staveb z doby mezi světovými válkami. Pár kilometrů od centra bylo na počátku dvacátého století vystavěno hornické sídliště Nikiszowiec. Komplex cihlových bloků zahrnoval kromě bytů také chlévy, pece na chleba, školy, obchody či prádelny. Jeho současné centrum tvoří Rynek s restauracemi nabízejícími i slezské speciality (slaskiesmaki.pl).

Na hranici Katowic a Chořova, vznikl Slezský park se skanzenem, zoo a lunaparkem.

Muzeum Varšavského povstání se věnuje tragické kapitole dějin polské metropole.

Nejživější je Mariánská ulice v centru s restauracemi, měšťanskými domy z devatenáctého století a neogotickým Mariánským kostelem.

Trojměstí na břehu Baltu

Do Gdaňska se nejrychleji dostanete letadlem, případně autem. V zálivu na břehu Baltu mu dělají společnost ještě dvě další turisticky atraktivní města – lázeňské Sopoty a přístavní Gdyně (kotví tu i muzejní plavidla). V rámci „Trojměstí“ lze cestovat rychlodráhou.

Procházka starobylym jádrem, které bylo za druhé světové války zničeno a pak znovu obnoveno, nezabere více než pár hodin. Mezi turisty oblíbená místa patří prostranství před radnicí s kašnou, kterou zdobí socha boha moří Neptuna.

Nejznámější památkou je symbol města – středověký přístavní jeřáb, který patřil k nejstarším svého druhu v Evropě. Za koncem promenády se nachází Muzeum druhé světové války (muzeum1939.pl). V nedalekých loděnicích v roce 1980 vzniklo opoziční hnutí Solidarity. Dnes tu můžete navštívit Evropské centrum Solidarity, které seznamuje s postupným pádem komunismu ve východní Evropě (ecs.gda.pl). Na poloostrově Westerplatte u Gdaňska padly první výstřely druhé světové války, což připomíná monument věnovaný polským obráncům.

Vratislav, metropole Dolního Slezska na řece Odře je snadno dostupná autem. Také tady bylo po devastující válce historické centrum z velké části obnoveno. Město

hodně „rozkvetlo“ před konáním fotbalového mistrovství Evropy v roce 2012. Jeho středověkým jádrem je Rynek se Starou radnicí a budovou Sukiennice.

V univerzitní čtvrti lze navštívit hlavní budovu z první poloviny osmnáctého století s expozicí o dějinách univerzity (muzeum.uni.wroc.pl) a barokní aulou. Stejně jako jiná historická polská města je Vratislav plná kostelů. Některé stojí na říčních ostrovech. Na Dómském ostrově najdete největší sochu českého světce Jana Nepomuckého na světě. Jedinou vratislavskou památkou na seznamu UNESCO je železobetonová multifunkční Hala století postavená v letech 1911 až 1913.

Součástí komplexu je Pavilon čtyř kopulí s Muzeem současného umění (mnwr.pl). Poblíž je největší multimediální fontána s hudebními a světelnými efekty v Polsku a zoo s Afrikáři s podvodním tunelem. Novodobými symboly Vratislavi se staly stovky bronzových trpaslíků rozmístěných po městě (krasnale.pl). Připomínají opoziční hnutí Oranžová alternativa, jehož členové na demonstrace chodili ve špičatých čepicích připomínajících ty trpaslíky. **Markéta Mitrofanovová**

V katovickém Slezském muzeu se seznámíte s historií regionu a polským uměním devatenáctého a dvacátého století.

PR3425

Paliva ORLEN Benzina

Následujte kvalitu

Kdyby si auta mohla sama vybrat, tankovala by kvalitní paliva od ORLEN Benzina. Paliva, která zcela odstraňují usazeniny v motoru a prodlužují jeho životnost.

orlenbenzina.cz

ORLEN není technickým dodavatelem stále Scuderia AlphaTauri.